

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 25.07.1985, sp. zn. Ndtf 21/85, ECLI:CZ:NS:1985:NDTF.21.1985.1

Číslo: 49/1986

Právní věta: Miestom spáchania trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., prípadne prečinu podľa § 3 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/1969 Zb., spočívajúcich v tzv. čiernej jazde vlakom, sú všetky miesta nachádzajúce sa na trase jazdy počínajúc nastúpením cesty až po jej ukončenie.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 25.07.1985

Spisová značka: Ndtf 21/85

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Příslušnost místní, Trestný čin

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. c 150/1969 Sb. § 3 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1986 sb. rozh.

I. Miestom spáchania trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., prípadne prečinu podľa § 3 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/1969 Zb., spočívajúcich v tzv. čiernej jazde vlakom, sú všetky miesta nachádzajúce sa na trase jazdy počínajúc nastúpením cesty až po jej ukončenie.

II. K výkladu ustanovenia § 139 Tr. zák. v prípade vecí vnesených do podnikového bytovacieho zariadenia.

Organizácia, ktorej patrí ubytovacie zariadenie, zodpovedá podľa § 433 odst. 1 Obč. zák. za veci vznesené do ubytovacieho zariadenia ubytovanými občanmi, len ak ide o zariadenie slúžiace na prechodné ubytovanie podľa § 300 a nasl. Obč. zák. Organizácia za vznesené veci podľa cit. ustanovenia nezodpovedá, ak ide o zariadenie slúžiace na trvalé ubytovanie podľa § 190 a nasl. Obč. zák.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR z 25. 7. 1985 sp. zn. [Ndtf 21/85.](#))

V spore o príslušnosť medzi Mestským súdom v Prahe a Mestským súdom v Košiciach Najvyšší súd

ČSSR rozhodol tak, že na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný Mestský súd v Košiciach.

Z odôvodnenia:

Mestský prokurátor v Prahe podal na obvineného M. K. obžalobu pre pokus trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák., prípravu na trestný čin opustenia republiky podľa § 7 odst. 1, § 109 odst. 2 Tr. zák., trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve čiastočne dokonaný a čiastočne nedokonaný podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. (spáchaný siedmymi útoky), trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák., trestný čin podvodu podľa § 250 odst. 1 písm. a) Tr. zák. (spáchaný jedenástimi útokmi) a pre prečin príživníctva podľa § 10 zák. č. 150/1969 Zb.

Mestský súd v Prahe uznesením z 15. 1. 1985 sp. zn. 2 T 1/85 podľa § 23 odst. 1 Tr. por. vylúčil zo spoločného konania konanie o trestných činoch rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák., podvodu podľa § 250 odst. 1 písm. a) Tr. zák. a prečin príživníctva podľa § 10 zák. č. 150/1969 Zb. (body III., IV., V., a VI. obžalobného návrhu) a ďalším uznesením zo

17. 4. 1985 sp. zn. 2 T 3/85 postúpil vylúčenú vec podľa § 23 odst. 2 Tr. por. Mestského súdu v Košiciach. O pokus trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák. a o prípravu na trestný čin opustenia republiky podľa § 7 odst. 1, § 109 odst. 2 Tr. zák. rozhodol rozsudkom z 28. 2. 1985 sp. zn. 2 T 1/85 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu ČSSR z 9. 4. 1985 sp. zn. 11 To 28/85.

Rozhodnutie o postúpení veci Mestský súd v Prahe odôvodnil tým, že skutok uvedený v bode IV. obžalovaného návrhu bol v obžalobe chybné kvalifikovaný ako trestný čin krádeže, pretože poškodený J. S. býval na ubytovni n. p. Východoslovenské železiarne v Košiciach, odkiaľ mu spolubývajúci obvinený M. K. odcudzil pánske poltopánky. Keďže vec bola v ubytovni riadne odložená, treba aplikovať ustanovenie § 139 Tr. zák. a konanie obvineného posúdiť ako trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. a) Tr. zák., a nie ako trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. Ďalej upozornil aj na to, že obvinený cestoval osobným vlakom bez platného cestovného lístku z Rožňavy do Košíc, čo bolo zistené pri kontrole vo vlaku, avšak na železničnej stanici v Košiciach odmietol cestovné zaplatiť (bod III/6 obžalobného návrhu).

Mestský súd v Košiciach uznesením z 12. 6. 1985 sp. zn. 4 T 381/85 vyslovil svoju nepríslušnosť. Pokiaľ ide o skutok uvedený pod bodom III/6 obžalovaného návrhu, kvalifikovaný ako súčasť pokračujúceho trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., uviedol, že nie je daná príslušnosť Mestského súdu v Košiciach, ale Okresného súdu v Rožňave, pretože obvinený v Rožňave nastúpil do vlaku bez finančných prostriedkov, vedomý si toho, že nemá peniaze na zaplatenie cestovného. Podľa názoru tohto súdu skutok uvedený v bode IV. obžalovaného návrhu bol správne kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. Keďže v odvode Mestského súdu v Košiciach nebol spáchaný najťažší čin, podľa § 21 odst. 2 Tr. por. neprichádza do úvahy príslušnosť tohto súdu.

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky vec preskúmal a zistil, že na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný Mestský súd v Košiciach.

Podľa § 21 odst. 2 Tr. por. spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný vykonávať konanie o najťažšom trestnom čine, ktorým je v posudzovanom prípade trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. Podľa názoru Mestského súdu v Prahe tento trestný čin bol spáchaný aj v Košiciach, pretože obvinený cestoval osobným vlakom bez platného cestovného lístku z Rožňavy do Košíc a na železničnej stanici v Košiciach odmietol zaplatiť cestovné (bod III. obžalovaného návrhu). Tento názor nemožno považovať za správny, lebo

odmietnutie zaplata cestovného za vykonanú cestu vlakom nie je trestným konaním v zmysle § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. Podvodného konania v zmysle tohto zák. ustanovenia sa však mal obvinený dopustiť nielen v Rožňave, kde nastúpil cestu vlakom s úmyslom nekúpiť si cestovný lístok, ale aj v Košiciach, kde bola tzv. čierna jazda ukončená. Na prejednanie a rozhodnutie veci je preto príslušný nielen Okresný súd v Rožňave, ale aj Mestský súd v Košiciach.

Z výsledkov doteraz vykonaného dokazovania však nemožno urobiť spoľahlivý záver, či konanie obvineného spočíva v odcudzení poltopánok spolubývajúcemu J. S. (bod IV. obžalobného návrhu) sa má posúdiť ako trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák., alebo so zreteľom na ustanovenie § 139 Tr. zák. ako trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. a) Tr. zák.

Podľa § 139 Tr. zák. sa ochrana podľa ustanovení tretieho oddielu druhej osobitej časti Trestného zákona poskytuje veciam, ktoré sú v opatrovaní socialistickej organizácie alebo štátneho orgánu. Ide o veci v osobnom alebo v súkromnom vlastníctve, za ktoré počas ich opatrovania socialistická organizácia alebo štátny orgán zodpovedajú. V danom prípade prichádza do úvahy ustanovenie § 433 odst. 1 Obč. zák., podľa ktorého organizácia poskytujúca ubytovacie služby zodpovedá za veci, ktoré boli ubytovanými občanmi alebo pre nich do priestorov organizácie vnesené, ledaže by ku škode došlo aj inak. Ubytovacími organizáciami sa rozumejú organizácie poskytujúce prechodné ubytovanie (§ 300 a nasl. Obč. zák.), pričom poskytovanie ubytovacích služieb môže byť tak hlavným predmetom ich činnosti, ako i činnosťou vedľajšou (pozri č. 49/1966 Zb. rozh. obč.). Pod pojem organizácie poskytujúce ubytovacie služby nespádajú organizácie poskytujúce bývanie dlhodobého charakteru v tzv. iných obytných miestnostiach v zmysle § 190 a nasl. Obč. zák., napr. v slobodárňach, podnikových ubytovacích zariadeniach, určených pre trvalé ubytovanie pracovníkov.

Je potrebné zistiť, či ubytovňa „Narcis“ n. p. Východoslovenských železniární v Košiciach so zreteľom na svoje určenie poskytuje svojim pracovníkom ubytovacie služby v podobe prechodného ubytovania v zmysle § 300 Obč. zák., alebo či je určená na poskytovanie trvalého ubytovania v zmysle § 190 Obč. zák. Toto zistenie má poslúžiť ako podklad pre právne posúdenie zodpovednostného vzťahu v otázke ručenia za škodu, ktorú utrpel J. S. odcudzením svojej osobnej veci spolubývajúcim obvineným, a teda aj pre riešenie otázky, či so zreteľom na § 433 odst. 1 Obč. zák. a § 139 Tr. zák. pôjde o trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. a) Tr. zák., alebo so zreteľom na § 190 Obč. zák. o trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák.